

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Évesre 150.— L., félévre 85.— L.
Egyes szám ára 4.— L.
Külföldre egész évre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Strada Baron L. Pop (v. Brassai-nca)
5. szám.

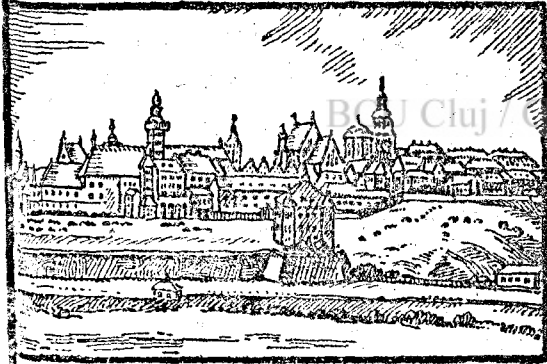
Megjelenik minden szombaton.

Lengyelország előtérben.

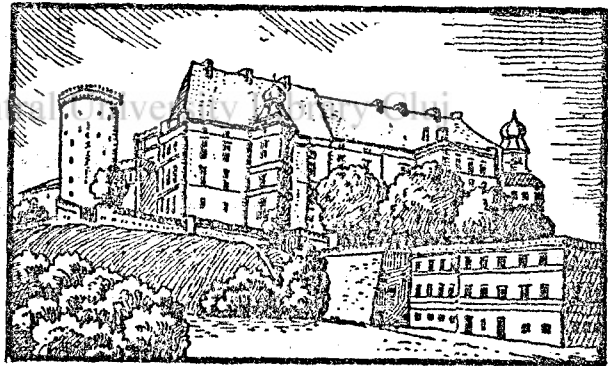
A világháború befejezése óta Európa sorsának alakulására legnagyobb hatást kétségtelenül a franciák gyakorolják. A franciákat pedig egy vágy és törekvés tüzel minden cselekedetükben: megtartani a nyugati és amerikai segítséggel kivívott győzelem gyümölcseit, mert alig lehet remélni, hogy ez a két nagyhatalom még egyszer háborúba vonuljon Európában a népi irádszálai miatt.

nösen pedig Lengyelországot izgalomban tartsa és magához láncolja.

A helyzet egy csapásra óriásit változott Hitler uralomra jutásával. A franciák most már úgy látták, hogy el is jött az ítélet napja: kezdődik a nagy leszámolás a békekötések szenvedő felei részéről, különbözően van az új háború Franciaország biztonságának veszélyeztetésére.

A régi lengyel királyi palota Varsóban.

A krakkói vár.

Ismeretes ez az erőfeszítés és szívós kitartás, a francia politika a maga biztonságának védelmére a népeket maga köré tömörítette. Legfontosabb támaszai másfél évtizeden át a kisanant országok voltak: Románia, Jugoszlávia és Csehország, amelyek Lengyelországot, amelynek katonai erejét a francia eszközökkel fejleszteni törekedtek a franciák. Az idő alatt Olaszország sem volt barátja Lengyelországnak, de a biztonságért való aggodalmosabb felét mégis a németek keltették a háttérben. Ezek ugyanis a békekötések idejének óta szerint mind több kötelezettséget tagadtak, mind erőlesebben igyekeztek megszabadulni a békekötések béklyóitól. Franciaország bő lehetőséget talált tehát arra, hogy a németek kötelezettségének veszedelmével szövetségeseit, kül-

Uj szövetségek után, új erőforrások után néztek. Barthou külügyminiszter utra kerekedett, a lengyelek, csehok, románok, szerbek fővárosaikat rendre látogatta, a régi tüzekre új olajat öntött, a szunnyadó harcok kedvet új riadókkal igyekezett föléleszteni.

De a körut eredményével aligha volt tökéletesen megelégedve, mert egyszerre azokat a szálakat is bogozni kezdte, amelyeket addig csak kéz ügyben tartott, de nem használt föl. A régi szövetségi hálózatot új kötelekkel igyekezett kiegészíteni és megerősíteni. A világ elképpedésére felujult az orosz-francia barátkozás, amely a világháború előtt olyan nagy szerepet játszott Európa sorsalakulásában. A följult szerelemnek főjelenete volt az a lakos fogadtatás, amelyben az orosz kiküldöttet a

Cenzurat.

Nagy Lajos király.

Népszövetségben francia befolyás alatt részesítették. Párhuzamosan folynak a tárgyalások a francia és olasz megegyezés létrehozására.

A lázas francia igyekezetnek azonban nemesak nyereségei, hanem súlyos veszteségei is vannak. Az oroszok fölkarolása nem csillapítható kedvetlenséget keltett a lengyelekben, az olaszokkal való barátkozás pedig a szerbeket kezdi elvadítani a franciáktól. A szerbek elpártolása még függőben van,

de a lengyeleké már teljesen kibontakozott. A lengyel külügyminiszter a Népszövetség tanácskozásain nyíltan szembefordult a franciákkal, a lengyel sajtó pedig a németekkel való szövetkezés tervét támogatja, egyuttal heves támadásokban részesíti a cseheket, akik leginkább kitartanak a franciák mellett. A lengyel lapok nyíltan követelik, hogy Lengyelországnak és Magyarországnak legyen közös határa, ami a mostani Csehszlovákia fölosztását jelentené. Súlyt és jelentőséget ad ennek a követelésnek az a körülmény, hogy Gömbös magyar miniszterelnök éppen most készül felkeresni Varsót, Lengyelország fővárosát. A cseh újságok viszont riadttal írják, hogy a németek támadásra készülnek Csehszlovákia ellen, állítólag olyan ágyúik vannak, amelyekkel Berlinből Prágába lehet lőni. Azt is újságírók írják, hogy egyfelől német-magyar-osztrák szövetség áll fenn, másfelől lengyel-jugoszláv-román szövetség készül, amely elsősorban a franciák és csehek ellen fog irányulni.

Ime, milyen kavardást idézett föl Lengyelország elfordulása Franciaországtól! Vajjon a végső ségekért kárpótlást tud-e nyújtani Oroszország, amelynek az inában ott áll harapásra készen Japán?

S vajjon ilyen körülmények között Olaszországot fog-e Franciaországgal? Ez a közeli jövő legizgatóbb politikai kérdése.

Mit tanultam Dániában?

I.

Dán föld és dán szerencse.

Sok embernek már a könyökén jön ki, ha Dániáról hall beszélni. A kiesifüvek is megünják, ha a tanító bácsi tulsokat hivatkozik az osztály mintatanulójára. „Nézzétek a Lacit! Tanuljatok a Lacitól!” A Lacit szívből utálni kezdi minden tanuló társa, mert olyan példás és jó magaviseletű.

Valahogy így állunk Dániával is. „Hagyjátok már Dániát, ne beszéljétek annyit Dániáról!” A magyar különben sem olyan, hogy nyilvánosan tanulni akarjon valakitől. Ő első akar lenni mindenben. Minél többet emlegetjük neki „a dán példát”, annál kevesebb kedve marad ahhoz, hogy azt kövesse is.

Hát én legelőször is arról akarom őt felvilágosítani, hogy Dániát nem is szabad úgy sületlen, héjjalatlan, nyersen utánozni, mert ott minden

más, mint erre felé nálunk: a föld is, az ember is a szerencse is. Igaz, hogy idáig Dánia földjét nem tapostam, csak egy hónapig az elmúlt nyáron. Szóval bizonyosan minnesen ahhoz, hogy róla mit tudjak. De amit láttam, azt láttam; amit nem láttam, azt megfigyeltem. Bátorítólag biztostom az erdélyi magyart: Ne busulj, földi, ne te hátrább állasz, mint dán testvéred. Ha a te körülményei lettek volna olyanok, mint a dán földművesé, talán most a te példádát emlegetné a világ. S mivel most az életed körülményei téged nyomni és kényszeríteni kezdenek: hiszem, hogy te is leszel valami. De más, mint ami a dán példából lett. Te erdélyiben s magyarban lehetsz vezető.

Másképpen fogja az erdélyi magyar példát a világ. Magát megváltani, mert mások a példát követik.

I. Az erdélyi magyar földműves felvilágosítása.

Gazda. A dán földmives is úgy élt még 150 évvel ezelőtt. De amikor a szabadelvű törvények, mint nálunk is 1848-ban, a jobbágyéhoz hasonló körben élő dán parasztot felszabadították s az általa művelt birtokot a sajátjává tették, a dán földmives otthagya a falvakat s kiköltözött az egy tagján fekvő tanyai birtokára. Ez a birtok átlagban jóval nagyobb, mint az erdélyi gazdáé. Az 1927-iki adatok szerint mintegy 214 ezer földbirtok található Dániában. Ezek közül 6 holdon aluli 43 ezer 891. 6—20 hold közötti 65 ezer 254. 20—120 hold közötti 91 ezer 410. Ennél nagyobb 5 ezer 374. *Az átlagos földbirtok nagysága Dániában tehát 15 hold!* Csak természetes, hogy az ilyen nagygazdának számító földmivesnek más a gondolkozás módja, a termelési iránya. A dán gazda nagyüzemileg, gépekkel fogja művelni a földjét, mert kézi, nagy állati erővel nehezen bírná. S míg a mi erdélyi földmivelésünknek arra kell törekednie, hogy lehetőleg mindent megtermeljen, amire szüksége van, addig ő természetesen fog berendezkedni egy-két termelési ág nagyban való művelésére. A 60 holdas birtok könnyen elbir tiz-tizenöt tehenet. Míg az erdélyi kisgazda jármozott teheneitől nem várhat többet, mint átlagosan talán 5—10 liter tejet, addig például a *rystingei* tejszövetkezetbe töltött 125 dán nagygazda az ugyanennyi tagot felmúló erdélyi tejszövetkezetek 500—800 literre

helyett napi 9—10 ezer liter tejet dolgoz fel. A nagygazda üzletileg gondolkozik; a kisgazda azzal törődik, hogy valahogy megéljen. Az üzletileg gondolkodó nagygazda természetesen fog szövetkezetekbe tömörülni, hogy a nagyban való termelés, értékesítés és beszerzés pénzben mutatkozó előnyeit élvezhesse. Ugyanezen az alapon fejlődtek ki az amerikai és kanadai nagygazdák nagyszabású gabona, gyümölcs- és tejszövetkezetei is.

2. A másik lényeges különbség *Dánia szerencsés földrajzi fekvésében* rejlik. Erdély szomszédaik olyan országok, amelyek maguk is elsősorban földműveléssel foglalkoznak. Dánia azonban az ipari Anglia s a csak kevésbé ipari Németország közelében terül el. A piac önként kínálta magát; a kivitelre való termelés magától adódott. A mi erdélyi tejszövetkezetekünk nem igen gondolhatnak egyébre, mint saját városaink, vagy legfeljebb Bukarest szükséglete kielégítésére. De a dán nagygazda előtt ott áll az angol piac. Nem csoda, hogy a gazdák 90%-a tagja a tej és 70%-a a Szalonna Feldolgozó Szövetkezetnek.

A dán viszonyok tehát *mások*. A földmives *nagygazda és közel kapja kiviteli piacait*. De más az ember is. Erről azonban a következő alkalommal szölok.

Balázs Ferenc.

Külföld.

A szerb király utja. Sándor király baráti látogatást Sofiában a bulgár király. A látogatás nagy ünnepséget hozt le s általában úgy tekintik, mint a két szomszéd országhoz barátságának megerősítésére irányuló tény. Külpolitikai szempontból ez a látogatás megmutatja látszik azt a hirt, hogy az új utját keresi érdekei megvédelmének s jó viszonyt kíván teremteni a központi hatalmakkal s azok volt szövetségeseivel. Ez mutat különben az is, hogy az elmúlt években nagyon megjavult a viszony Magyarország és Szerbia között.

A magyar miniszterelnök beszéde. Gömbös magyar miniszterelnök a rádióban egy órás beszámolót adott két évi kormányzásának eredményéről. Ebben a beszámolóban jogos meglepéssel mutatott rá arra, hogy a kormány két évi céltudatos és erős munkája mind gazdasági, mind politikai téren komoly eredményeket ért el s nemesak megállította a gazdasági leromlást, hanem új kereskedelmi szerződéseket kötött és a régi felújításával új lendületet adott a gazdasági életnek, aminok következtében az ország állandóan felfelé halad. A jogrend s a vagyonbiztonság teljes az országban s a titkos választási eljárás bevezetésével újabb erős lépést tesz a kormány a komoly demok-

rácia megvalósítására. Foglalkozott Gömbös miniszterelnök Magyarország külpolitikai helyzetével s hitet tett az olasz barátság mellett, de kifejezte, hogy Németországgal is állandó baráti viszonyt tart fenn Magyarország, ugyancsak Ausztriával és Lengyelországgal is, ahova október folyamán fog elutazni, hogy majd azután újabb látogatást tegyen Rómában Mussolininél.

A francia külügyminiszter helyzete megingott? A francia külpolitika egymásután rövid idővel két vereséget szenvedett. Az egyik az, hogy Angliát nem bírta rávenni Ausztria függetlenségének fegyveres megvédésére (ha erre valamikor sor kerülne), a másik pedig Lengyel-

ország határozott fellépése saját nagyhatalmi állásának biztosítására, ami abban nyilvánul meg, hogy a lengyel kormány határozottan elutasította a francia kormány által sürgöttetett csatlakozását a kelet-európai szövetséghez, sőt ehelyett Németországgal kötött szoros barátságot.

Németország a Népszövetségben. A világpolitikának nagy jelentőségű eseménye lesz Németország újabb belépése a Népszövetségbe, aminek gondolatával megbízható hírek szerint a német kormány komolyan foglalkozik. Ha ez a hír valóban bizonyul, a Népszövetség működése ismét biztathat eredménnyel.

Felfordulás Spanyolországban. A zavarok országában újabb forradalom készül. A kommunista zendülés leverése után a katonai párt kísérelte meg a hatalom átvételét. A kormány a legerélyesebb erőfeszítésekkel igyekszik a forradalmat leverni, de az eddig érkezett tudósítások szerint még nem ért el teljes eredményt.

Tüntetnek a Habsburgok mellett. Bécsben egy legitimista gyűlésen nagy tüntetés volt a Habsburg uralkodóház visszahozatala mellett. Ugy látszik, hogy osztrák közvélemény is ilyen módon látja legjobban biztosíthatónak Ausztria függetlenségét. Talán összefügg ezzel az osztrák kormánynak az a terve is, hogy az elkobzott Habsburg vagyont vissza akarja adni volt birtokosainak.

Belpolitikai hírek

Kormányválság. Utóbbi időben mind gyakrabban beszéltek politikai körökben a Tatarescu-kormány lemondásáról. A liberálisok is beismerték, hogy a Tatarescu-kormány csak úgy folytathatja a kormányzást, ha teljesen újjáalakul. Egyidőben mégis úgy látszott, hogy a Tatarescu-kormányával szemben támadt aggodalmak elsimulnak és Tatarescu tovább fogja vezetni az ország ügyeit. Közben azonban Tatarescu kormányának helyzete válságossá fordult. A válság tulajdonképpen az erdélyi királyi vadászatok alkalmával robbant ki. Tatarescu miniszterelnököt ugyanis a király a görgényi vadászatok alkalmával kihallgatáson fogadta. A politikai életben mindég bizonyos idegességet vált ki, ha az uralkodó, szórakozásának megszokásával, államügyeket intéz. Fokozta a belpolitikai idegességet, hogy a király előtt Vajda Sándor is kihallgatáson jelent meg. Tatarescu miniszterelnök a királyi kihallgatásról való távoztában kijelentette, hogy a királlyal rendes kormányzati kérdésekről folyt szó. A beavatottak azonban tudták, hogy Tatarescu kihallgatása komolyabb következményekkel fog járni.

Az utóbbi években, csaknem kivétel nélkül mindég Titulescu külügyminiszter magatartása idézte elő a kormány változásokat. Ez alkalommal is Titulescu személye miatt következett be a Tatarescu-kormány lemondása. Titulescu ugyanis nem volt megelégedve azzal a hatáskörrel, amit Tatarescu biztosított számára. Követelte Titulescu, hogy Románia külpolitikáját kizárólag ő irányítsa és hogy ő jelölje

ki azokat a politikusokat, akik külföldön Románia külpolitikai kérdéseit intézik. Ugy látszik a gyorsan folyó külpolitikai események szükségessé tették, hogy Titulescu ilyen felhatalmazást kapjon. Titulescu azonban nem kapta meg a kért felhatalmazást és ezért lemondott. Hír szerint Titulescu nemcsak a külügyminiszteri állását hagyta ott, hanem a Népszövetségnél viselt fődelegátusi megbízását is visszahagyta. Ezért a román kormányválság külpolitikai viszonylatban is jelentős. Angol és francia újságok szerint a kormányváltás Románia külpolitikájának is jelentős átalakulására fog vezetni. A francia újságok már arról írnak, hogy a kisantant szövetség fel fog borulni. A franciák attól tartanak, hogy Közép-Európa politikájában urrá lesz a lengyel és német befolyás. Ilyen messzemenő következtetéseket azonban még korai volna vonni a Tatarescu-kormány lemondásából.

A helyzet jelenleg az, hogy Károly király újlag Tatarescut bizta meg kormány alakítással. Tatarescu miniszterelnök megalkototta az új kormányt és az új miniszterek letették az esküt. A külügyminiszteri tárcát egyelőre Tatarescu miniszterelnök tartotta meg abban a reményben, hogy sikerülnie fog Titulescut megnyerni.

Az ellenzéki pártok a liberális kormányrendszer nagy meggyengülését látják a mostani belpolitikai eseményekben. Hangsúlyozzák azonban, hogy jelen viszonyok között nem vehetik át az ország kormányzásának felelősségét, mert olyan a külpolitikai helyzet és Románia belső gazdasági élete, hogy azért a felelősséget továbbra is a liberális pártoknak kell viselni.

Terjesszük a
„Magyar Nép“-et!

Elhalasztják a parlament megnyitását. Terv szerint, mint lapunkban is közöltük, a parlament november 15-én kezdette volna meg munkáját. Tekintettel a kormányválságra, Tatarescu miniszterelnök kérte a királyt, hogy a parlament megnyitásának idejét későbbi időpontban állapítsa meg. A király elfogadta a miniszterelnök előterjesztését és így a parlamentet november 15-re nem fogják összehívni.

Nyilatkozott a pénzügyminiszter külföldi utjáról. Slavescu Viktor pénzügyminiszter hosszabb külföldi utról hazaérkezve, nyilatkozatot adott a közvélemény megnyugtatóra. A pénzügyminiszter nyilatkozatából kitűnik, hogy Románia külkereskedelmi kapcsolatai előnyösek. Különösen Franciaországgal sikerült hasznohozó üzleteket kötnie. Egyebekben azonban úgy látszik a pénzügyminiszter nem tulságosan bizik a külföld segítségében, mert nyilatkozata végén kijelentette, hogy gyökeres változást a belföldi kölesön sikerétől vár.

Magyar-nap Nagykapuson. Az Országos Magyar Párt nagykapusi tagozatát sikerült magyar-nap keretében szervezték újjá. Délelőtt a református templomban istentiszteletet tartottak. Ezen nemcsak a nagykapusiak, hanem a környékbeli falvak magyarjai is színes és gyönyörű népviseletben jelentek meg. Az istentisztelet után Lukács kisgazda udvarán a szabadban tartotta meg a Magyar Párt szervező ülését. Hatalmas tömeg gyűlt össze az udvaron, ahol Nagy András földműves gazda, a nagykapusi tagozat elnöke üdvözölte a megjelenteket. Utána dr. Bibó Béla nagyhatású beszédben ismertette a magyar-

Akinek elsőrendű gyümölcsfákra, rózsákra, díszcserjékre, évelőkre és szőlőoltványokra szüksége van, kérje az alanti hírneves cég

legújabb árjegyzékét:

AMBROSI, FISCHER & Co.
AIUD-NAGYENYED.

párti szervezkedés és a magyarság összetartásának a fontosságát s mikor a beszéde végén azt mondotta, hogy a magyarság gróf Bethlen Györgynek, az Országos Magyar Párt elnökének a politikai táborába sorakozzon úgy a nagykapusi, valamint a környékbeli összesereglett magyarság a legnagyobb lelkesedéssel és szeretettel tüntetett a Magyar Párt országos elnöke mellett.

Azután Horváth Gyula, a gyalui tagozat elnöke szólalt fel, végül pedig Ady Elemér, gyalui református lelkész, a Magyar Párt kiváló tagja, aki a nagykapusi magyarságot újból megszervezte, nagyhatású beszédben hangoztatta a magyar összetartás fontosságát. Az újonnan megválasztottak kézfogással tettek fogadalmat arra, hogy a Magyar Pártnak hűséges katonái és harsosai lesznek.

Az ülés után az egyik földműves gazda látta vendégül a magyar napon megjelenteket. Az egyszerű asztalnál helyet foglaltak Barcsai Tamás és Gallus Viktor földbirtokosok s a környék intelligenciája és a néppel együtt ültek és ittak áldomást a kisebbségi magyarság szebb jövőjére. Este Ady Elemér vezetése mellett a gyalui iparosok „Folhó Klári” című színművet adták elő nagy sikerrel, amelynek a címszerepében a Török lány aratott nagy sikert. Sokat

fáradozott az előadás megrendezésén Imre Lajos karnagy. A pompásan sikerült műsoros est után reggelig tartó tánc zárta be a szépséges magyar ünnepet.

Vajdának nem tetszik a rendőrtisztviselők elbocsátása. Vajda Sándor, volt miniszterelnök egyik kolozsvári román újságban tiltakozott az ellen, hogy a kormány több rendőrtisztviselőt elbocsátott állásából. Vajda szomorkodása érthető. Az elmenesztett főtisztviselőket annak idején kivétel nélkül a nemzeti párt helyezte zsiros állásokba, anélkül, hogy a szükséges előképzettségük meg lett volna.

Aranytányérról eszik makarónt Európa leggazdagabb embere. A rejtélyes életű Bazil Zacharovról, aki mérhetetlen vagyona ellenére naponként csak egy tányér makarónt eszik, keveset tud a világ. Gyomorbaja miatt csak makarónt szabad ennie, de azt aranytányérról eszi. Zacharovról rendkívül érdekes képes cikket közöl Tolnai Világlapja új száma, amely gazdag és változatos tartalommal jelent meg.

Minden községben adják elő a műkedvelők a „DÜSGAZDAG”

című bibliai szindarabot. Az előadás joga három példány megvásárlásával szerezhető meg.

HÍREK

Október 6-ika. Az aradi tizenhárom vértanu, vértanuságának évfordulóját, október 6-ikát Magyarországon az újabb intézkedés folytán hivatalos gyászponnával ülték meg. Október 6-ika Magyarországon nemzeti gyásznap és ezen a napon a legkisebb magyar helységben is méltó keretek között emlékeztek meg az osztrák zsarnokság által kivégzett 13 vértanuról.

Kikeresztelkedéssel védekeznek a szülők a névelmezés ellen. A közoktatásügyi miniszter rendeletet küldött több kisebbségi iskolának és a rendeletben névszerint kijelölte azokat a tanulókat, akiknek harmadiziglen vizsgálománál keresztlevelekkel kell bizonyítaniok, hogy magyar származásúak. Külön rendelet intézkedik arról, hogy az olyan szülők gyermekei, akiknek szülei közül egyik, görög katolikus vagy görög keleti, csak román iskolába járhatnak. A szülők hiába igazolták, hogy gyermekeik a házastársak közfennálló reverzális miatt római katolikus, református vagy unitárius vallásúak, a hatóságok román iskolába kényszerítették a egyes házasságból származó gyermekeket. A kolozsvári szülők most gyökeresen oldották meg a kérdést. Az ilyen családokban a görög keleti vagy görög katolikus szülő egyszerűen áttért római katolikus, református vagy unitárius vallásra.

Kalotaszegiek a kolozsvári színpadon. A kolozsvári magyar színházban felújították Kaesóh Pongrác daljátékát, János vitézt. Az előadáson résztvett a vistai és bogártelki magyarok nagyobb csoportja és a bogártelki cigányprimás bandájával. A vistai és

bogártelki szereplők ragyogó kalotaszegi ruházatban jelentek meg, eredeti énekük és táncuk a közönség körében óriási lelkesedést váltott ki.

Székely remekművek kiállítása. A székely népművészet páratlan alkotásai már külföldön is megérdemelt feltűnést és becsülést váltottak ki. Ez néhány apostollelkű nőnek és férfinak köszönhető, akik fáradságot és anyagi áldozatokat nem kimélve, sorozatos kiállítások keretében mutatták be itthon és a határokon túl a népművészet remekait. Dr. Gyárfás Pálné közelebről négy kiállítást rendez és pedig Szatmáron október 6-tól 10-ig, Nagybanján október 13-17-ig, Désen október 20-24-ig és Kolozsváron október 28-tól, november 4-ig.

A kiállítás keretében bemutatja az erdélyi magyar népművészet legremekőbb alkotásait. Így látni fogjuk a kereszturni varrottásokat, a híres telekfalvi fafaragás remekait, az udvarhelymegyei agyagipar legszebb alkotásait, a bágyi csergéket, az árapataki és kalotaszegi varrottásokat, tapló munkákat, Teleki Margit varrottásait, alabástrom munkákat, Bene F. fali szönyeget, Vass Áron szobrai, a Nagyvárad vidéki sásfonás feltűnő darabjait és a széki színpompás varrottásokat.

A felekezeti tanítók tetszésük szerint választják ki a tankönyveket. A közoktatásügyi miniszter 144,021—1934 szám alatt rendeletet küldött az egyházi főhatóságokhoz a felekezeti iskolák tankönyv használatára vonatkozólag. A rendelet szerint a felekezeti tanítóknak jogukban áll a miniszterileg engedélyezett tankönyvek közül azokat használni, amelyeket legjobbnak és legmegfelelőbbeknek tartanak.

Nagyváradon a felnőttek között is pusztít a vörhenyjárvány. Előző számunkban közöltük, hogy Erdély területén veszedelmes járványok pusztítanak. Közöltük hogy tifusz és vérhas után több vidéken vörhenyjárvány lépett fel. Nagyváradon különösen súlyos alakot öltött a járvány. A gyermekeket fertőző betegség a felnőtteket is megtámadja. A kórnak halálos áldozatai is vannak Váradon.

Lopási eset Nagysármáson. A kolozsmegyei Nagysármáson sátoros cigányok Varga Gyula gyógyszerész lakásából ruhaneműket, továbbá pénzt és értékeket tartalmazó vasládát loptak el. A cigányok az ellopott holmival elmenekültek. A csendőrség a tetteseket elfogta és így az ellopott értéktárgyak megkerültek.

A regátba helyezték át a kisebbségi postásokat. Az erdélyi és bánáti vasutasok áthelyezése után a postásokra került a sor. Bukarestből rendelet érkezett a kolozsvári postaigazgatósághoz, hogy a kisebbségi postatisztviselőket és postásokat Erdélyből a Bánátból a miniszter a Regátba helyezze át.

A gondatlanság áldozata. A háromszék megyei Szentkatolnán Bartha Viktoria leány hátgerincén pattanás keletkezett. A leány nem törődött a pattanással, a pattanás tehát elmérgesedett. Magas lázzal szállították a kézdivásárhelyi kórházba, segíteni azonban már nem lehetett rajta, nagy kínok között meghalt.

Az Ambrosi, Fischer & Co. nagyenyedi cég az 1934/35. idényre szóló új faj- és árjegyzéket igen tetszetős kivitelben megint kiadta. A melléklet értékes utasításokat tartalmaz a gyümölcsfák műveléséről és ápolásáról. Az árjegyzék ezúttal igen kimerítően ismerteti a rózsafajokat.

TANÍTÓ URAK! Rajz- és földrajz tanításánál nélkülözhetetleneknek bizonyultak a *Minerva* R. T. *Cluj-Kolozsvár*, Str. Baron Pop 5. (v. Brassai-u.) kiadásában megjelent és már három év óta forgalomban levő *Kovácsi* Rajzpedagógus, rajztanár által tervezett, román- és magyar nyelven elkészített füzetek, melyek a modern pedagógia minden követelményeinek tökéletesen megfelelnek.

A rajzfüzetek ára darabonként 4— Lej, a földrajzfüzetek ára 4— Lej, a Vezérfonal ára 12.— Lej. — Ugy a Vezérfonal, mint a füzetek az ország minden jobb könyvkereskedésében kaphatók, ahol nem volnának beszerezhetőek: oda utánvétellel készséggel küld a kiadó.

Nyolcszoros adóval akarják sújtani Székelykeresztúron a magyar cégtáblákat. A keresztúri időközi bizottság rendeletet adott ki, hogy mindazokat a kereskedőket, akiknek cégtáblájuk magyarnyelvű, nyolcszoros adóval kell sújtani. A keresztúri időközi bizottság intézkedése törvénytelen és a kereskedők lépéseket tettek a sérelmes intézkedés megváltoztatására, amely, mint értesültünk, sikerrel is járt.

Nagyszerűen sikerült a királyi vadászat. Lapunk előző számában közöltük, hogy Károly király fényes kísérettel, a Görgényi-havasokba érkezett vadászatra. A királyi vadászat nagyszerűen sikerült. A király öt sarvast és egy vaddisznót lőtt. Ez alkalommal is beigazolódtott, hogy a *Görgényi havasokban* sokkal Európa legszebb és legbátrabb szarvasbikéi. Marosvásárhely környékén egy németországi vadász huszonkét águ szarvasos szarvasbikát ejtett el. Egyen öreg, szép példány száz év óta csak egyszer kerül vadászhatmányul.

Adóügyi tudnivalók.

1. Helyszini szemlét tartanak a pénzügyi felügyelők. A pénzügyminiszter elrendelte, hogy a pénzügyi felügyelők a helyszínen győződjenek meg, hogy különböző vidékeken milyen az adózó polgárok helyzete és hogy a pénzügyi hatóságok hogyan bánnak az adófizetőkkel? A felügyelők rövidesen megkezdik kiszállásaikat, hogy október 1-ig jelentést tegyenek a miniszternek a helyzetről.

2. Hogyan lehet az utadó hátrálékot közmunkával kiegyenlíteni? Közöltük lapunkban, hogy a pénzügyminiszter rendelete értelmében bizonyos adókat közmunkával is le lehet róni. A közlekedésügyi minisztériumban megállapították azt a kulcsot, amelynek alapján az utadó hátrálékokat természetben le lehet róni. A minisztérium kimondotta, hogy *egy kéznap-számot 30 lejben, egy fogat nap-*

számot 100 lejben számolnak el. Egyidejűleg utasították a vármegyei prefekturákat, hogy készítsenek kimutatást azokról az adóhátrálékosokról, akik csak természetbeni szolgáltatással tudják leróni tartozásaikat.

3. Letétbe kell helyezni a vitás adót. Az adótörvény értelmében a vitás adó összegét az adózó felebbezés esetén letétbe kell, hogy helyezze. A szokás az volt, hogy ha az adózónak követelése volt az állammal szemben, a követelt összeg erejéig mentesült a letétbe helyezés kötelezettsége alól. A kolozsvári ítélőtábla most ítéletet hozott egy ilyen ügyben. Az ítélet érdekes, mert elrendeli, hogy az adózó a vitás adóösszeget **akkor is letétbe kell, hogy helyezze, hogyha az adózónak az állammal szemben a vitás összeget meghaladó követelése van.**

Különös vád. Egyik aradmegyei községben vád alá helyezték Molnár Gábort, mert lakásán régi magyar királyok képeit találták. Az esetnek érdekes előzménye, hogy Arad megyében már emeltek magyar emberek ellen hasonló vádakot azért, mert lakásukban nagy magyar költők képeit tartották. Különbiben, akiket emiatt helyeztek vád alá, a bíróság felmentette. Valószínű tehát, hogy a csendőrök intézkedésének megint felmentés lesz a vége.

Felmentették a nóta miatt vád alá helyezett székely gazdákat. Most tárgyalta az udvarhelyi törvényszék *László Dénes, Csáka József, városfalvi, Benedek Albert és ifj. Egyed Dániel* oklándi lakosok ügyét. Nevezettek Szolga Jánosné kocsijában mulattak.

Mulatozás közben magyar nótákat énekeltek. A csendőrörmester államellenes izgatás címén vádat emelt ellenük. A vádlottak ügyét most tárgyalta az udvarhelyi bíróság. Mindegyiküket felmentette a vád alól.

Óriási méretű vasuti szerencsétlenség történt Angliában. A londoni gyorsvonattal borzalmas szerencsétlenség történt. Az óránként száz kilométer sebességgel haladó gyorsvonat Liverpool város közelében beleszaladt egy személyvonatba. A gyorsvonat valósággal átfurta a személyvonatot. A személyvonat gépének kazánja felrobbant és a személyvonat meggyulladt. A személyvonat utasai közül hatvanan meghaltak. A sebesültek száma mindkét vonaton többszáz főre rug.

A szerencse forgandó.

Régi, de igaz közmondás. Most Kolozsvár szolgáltatta ennek igazolására a legmeggyőzőbb példát. Ugyanis ott négy szegény ember, tisztviselő és iparos tapasztalta a szerencse forgandóságát. Sok küzdelmes és nehéz munkában eltöltött évek után végre, látták a szerencsét magukra mosolyogni. Látni kell ezeket a boldog embereket. A gondban és munkában fáradt arc, hogy simul ki és hogy foglal azon helyet a derű. Vajjon mivel érték ezt el, kérdik az emberek. Azzal, hogy bármily nehéz sorban is voltak, gondosan nyitva hagytak egy ajtót a szerencsének. A nehéz mun-

kával szerzett pénzből félre szaktottak annyit, amennyivel egy sorsjegyet vehettek. A sorsjegyhez fűzött minden reményök valóra vált, mert nyertek egy milliót. Az „Economia“ Cluj-Kolozsvár erdélyrészi főelárusító fizette ki a szerencsés nyerőknek ezen hatalmas összeget október 3-án. Ha figyelemmel kísérjük ezen cégnél levő sok nagyobb nyereményt, megállapíthatjuk, hogy valamelyes isteni gondviselés következtében mindig a legszükségesebb helyre jutott. Reméljük a jövőben is ugy lesz.

Tűzet okozott egy ökör. Szabó Zsigmond szatmári gazdálkodó az égő petróleum lámpát az istállóban hagyta. Mikor az istállóból rövid időre eltávozott, egyik ökör a lámpát szarvával ledöntötte. A szétfolyó petróleum miatt a tűz hamar elterjedt és Szabó Zsigmond gazda háza, esürje és istállója teljesen leégték. A legszomorubb a dologban, hogy a leégett épületek nem voltak biztosítva.

Nem szabad ijeszteni a gyermekeket! Tarnavka, csehországi községben történt az alábbi, szomoruan tanulságos eset. Egy Ciznár nevű földműves családjában a négyéves fiúcskát állandóan azzal ijesztették, hogy ha rossz lesz, sárkány jön repülőgép alakjában és elviszi. Egyik napon repülőgép jelent meg a falu felett. A kis fiú rémülten szaladt hazafelé az utcán. A rémület annyira urrá lett rajta, hogy összeesett és meghalt.

Megoldódott a korondi gyilkosság rejtélye. Az udvarhelymegyei Korond község közelében meggyilkolták Fábian F. molnárt és feleségét, Tófalvi Juliánát. Több heti nyomozás után Názán Dénes makfalvi őrsparancsnok vette kezébe a nyomozás vezetését és kiderítette, hogy a gyilkosságot Fodor Ferenc követte el és felesége igyekezett elleplezni. Egyidejűleg letartóztatták Miklós Domokost, akit Fodorék hamis tanúzásra akartak felbérelni.

Borral oltották el a tüzet. A magyarországi Dunaföldváron kigyulladt egy préház. A tűzoltók, hogy a tüzet megfékezzék, a szivattyuk tömlőjét a boros hordókba eresztették és borral oltották el a tüzet.

Rablótámadás a Mezőségen. Tusineanu Josif nagysármási legény elrabolta egy novolyi gazda pénzét. A rabló legényt letartóztatták.

Hőhullám van Nyugateurópában. Nyugateurópában az időjárás váratlanul megre fordult. A szabadfürdőket újból megnyitották. A meleg időjárás Magyarország területén második nyarat varázsolt.

Vasuti szerencsétlenség történt Lengyelországban. Krzesowica lengyelországi állomáson két gyorsvonat összeütközött. Tizenkét utas meghalt.

Rablógyilkosság történt a belényesi országúton. A tenkei nagyvásárról haladtak hazafelé szekerkön Vajda György és Monea Márk belényesi timármesterek. Belfenyér község határában rablók támadták meg a két iparost. A támadók olyan súlyos sebeket ejtettek a két iparoson, hogy haldokolva szállították őket kórházba.

Párisi toalettekben jár és nincs pénze. Ki lehet ez a nő! Ezer és ezer asszony és leány visel divatos és pompás párisi ruhákat, pedig nincs módjukban, hogy sok pénzt költsenek öltözködésre. Ennek az a titka, hogy mindnyájan a legnépszerűbb magyar divatlap, a Párisi Divat olvasói. Ez a pompás lap száz párisi kabát, ruha és kosztüm eredeti rajzát közli és ezek szabásmintái is kaphatók a kiadóhivatalban, Budapest, VII. Dohány-u. 12.

SZŐLŐBIRTOKOSOK!

Szőlőjének pótlását ez évben október hónapban nyugodtan végezheti, sőt új ültetését is ez évben saját érdekében végezze el. Pófására alkalmas két éves új ültetésre egy éves oltványt legjutányosabban szállít.

Haydu István szőlőgazdasága Diosig-Bihardíószeg Jud. Bihor.
Kérjen árjegyzéket, melyet ingyen küldök.

A telep miniszteri engedély száma ez évben 208233. — I. Oct. 1934

MÉZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Méhészeti tudnivalók.

1. A méhtenyészítő október havi teendői

A méhészeti év októberrel kezdődik. A méhes családokat már szeptemberben beteleltük, az októberi szebb napokat csak egyes családok ellenőrzésére használják fel, ami rendszerint nem felesleges.

Most még nemcsak meggyőződhetünk a családok telőképességéről, hanem az esetleges hiányon segíthetünk. Ismételjük, hogy azokban a lépekben, amelyeken a méhek ülnek, széles mézkoszorúkat kell lenni. Mivel most már a fiasítás általában megszűnt, semmi akadályja sincs annak, hogy ha a méhesomó közepén egy vagy több kevés mézet tartalmazó lép van, azokat kivegyük s a lépeket összerakjuk, hogy ekként a mézeslépek a méhekhez közelebb jussanak. A kivett lépekről a méheket a kaptárba rázzuk s ezen lépeket a fészek szélére függesztjük.

Október első felében általában minden betelelési munkát be kell fejezni, mert a későbbi háborítás már ártalmas a méhekre. A kaptárakat megvizsgáljuk, hogy a tetők rendben vannak-e, ha a fészkek felett rostaszövet van, le van-e az szalmapárnával takarva? A kijárónyílások szöges deszkái, vagy rédölemezei mindenütt fel legyenek rakva, nehogy az egerek kárt okozzanak. A méhes környékét, a méheskertet el kell zárni a háziállatok elől, mert ezek is háborítják a méheket. A napsugár most még nagyon hasznos, mert a méhek a napos időt tisztálásra használják fel.

Októberrel a méhészműhelyi munkája is megkezdődik. Sokan ilyenkor készítik el a még hiányzó szalmapárnákat. A szalmapárna a legjobb takaró, mert meleg ugyan, de mégis átterszi a levegőt s a kaptár levegőjét ezáltal szárazzá és melegebbé teszi. A szalmapárnát a felsőkezelésű kaptárakban a fészkek felett lévő rostszövetre borítjuk, azután a tetőt feltesszük. A tető jól zárjon és az eső- vagy hóvizet át ne eressze. Álló kaptárakban a szalmapárnát a hátsó ablak helyére alkalmazzuk, vagy ha az ablakban üveg helyett rostaszövet van, akkor az üveg és az ajtó között helyezzük el. Az ajtón szellőnyílás célszerű.

A vastag falu kasok, szalmából készült kaptárak és a bélelt falu deszkakaptárak más takarást

nem igényelnek, azonban a vékonyabb falu deszkakaptárakat most tanácsos beburkolni. A szabadban álló vékonyfalú kaptárakat, párjával, szorosan egymás mellé állíthatjuk s közös burkolatot adhatunk nekik, ami hullámos papírból is megfelel apró szeggekkel felerősítve. Legfelülre azonban firniszelt esomagolópapírost szegezzünk ócska keretlécek segítségével, hogy a burkolat száraz maradjon.

2. Egyesítsük a gyenge méhcsaládokat!

A méhekben is csalatkozunk. Sokszor többet reméltünk, mint amennyit valójában elvárhattunk volna a méhektől. Ilyenkor — ősszel — látjuk, hogy ezt, vagy azt a családot kár volt meghagyni betelelendő családnak, mert nemcsak hogy gyenge maradt, hanem fészkenek berendezése is hiányos. — Egyiknél az anyában van a hiba, öreg már és keveset petézik, másiknál pedig hiányoztak azok a feltételek, melyek a család fejlődését előmozdíthaták volna. De akadhat olyan család is, melynek anyja is jó, méhe is elegendő, csupán a téli élelemkészlete kevés. Mindezek a bajok egyesítéssel kiküszöbölhetők. A rossz anyákat elpusztítjuk s másnap este egyesítjük az anyátlan családokat egy-egy jó anyás családdal. Az anyás család fészket ne bontsuk ki. Füstöljük meg mind a két családot s az anyás család fészke alá tegyük be az anyátlan családot. Legjobb egymás mellett lévő családokat egyesíteni, de ha a szükség úgy kívánja, akkor egymástól távolabb álló családokat is egyesíthetünk. Ha a gyenge család egy napig anyátlan volt, egyesítés után nagyon kevés méh tér belőle a régi helyre. Ezek sem vesznek kárba, mert a szomszédos családok befogadják őket is. Az egyesítendő

SZŐLŐOCTVÁNY

új telepítésre, valamint pótlásokra a legjutányosabb árban beszerzhető, garantált fajokban

Klein Ernő

szőlőoltványtelep

Diosgy-Bihardiószeg

Jud. Bihor.

Jó idő esetén
ősszel ültessünk!

Arjegyzéket kívánatra ingyen küldök!

családokat közvetlen az egyesítés előtt jól megfűstöljük, ha pedig az egyesülés megtörtént, a fészket elrendezzük. Ha úgy ítéljük, hogy a téli készlet a fészkek középső lépein elegendő, akkor etetni nem kell, de ha a lépekben kevés a méz, még most is lehet etetni.

Ha a gyenge családok között több fiatal anyás család van, mint amennyi fiatal anyára az egyesítésnél szükségünk van, akkor a megmaradt fiatal anyás, de gyenge családok közül is néhányat betelünk, mint tartalék családot.

Az öt keretes párosító kaptárban is jól betelhetjük ezeket a tartalékes családokat, különösen, ha egymás mellett állanak, mert a kaptárakat szorosan egymás mellé helyezzük, esetleg burkoljuk is, hogy a melegvesztésük kisebb legyen. A rendes rakodókaptárban pedig úgy teleljük be a kis tartalékes családot, hogy csupán a szükséges lépeket hagyjuk a családnál s azokat a fiók közepén helyezzük el. A fiók két oldalán megmaradt üres helyet egy-egy vakkerettel elválasztjuk a lépektől s az üres részeket melegtartó anyagokkal töltjük ki, felülre pedig szalmapárnát fektetünk s a fiókot a jól záró tetővel befedjük. Melegtartó anyagok a szalma, széna, hullámos csomagolópapír, zsák- és ruhadarabok. A kijárónyílást természetesen megfordítjuk 5—6 cm.-re, hogy a kijárónyílás a lépekkel szemközt legyen.

3. Hasznos-e a méhek őszi etetése?

Azt tanácsoljuk a méhészeknek, hogy a tél előtt etessenek, ne pedig télen. Sokkal okosabb dolog őszzel etetni a méheket, így biztosabb és alaposabb munkát végezhetünk. Hanem mivel etessünk?

A jó lépesmész a legjobb! De ahol ez van, ott a mézkészlet kiegészítésére nincsen szükség. Ha betegség-től mentes mézünk van, etessünk mézzel. A rablástól ugyan tartani kell, mert a méz illata az idegen méheket odaesalja, azonban az etetés a fontos s végeredményben mézzel etetni kényelmesebb, mint cukorral. Ha tiszta cukorral etetünk, a cukoroldat a sejtekben kristályosodhat és a méhek nem használhatják. Szakértők szerint a cukor kristályosodását úgy lehet elkerülni, ha a cukorhoz 10 százalék betegségtől mentes mézet keverünk. A mézet akkor keverjük az oldatba, mikor az a felfőzés után hűl és langyosan adjuk az eleséget a méheknek. Az etető-edénybe töltött élelmet lyukgatos tutajjal befedjük s helyezzük azt egészen közel a fiaslépekhez, hogy a méhek kényelmesen lehordhassák. A kaptár kijárónyílását az etetés idejére meg kell szűkíteni, hogy az esetleges rablásnak elejét vegyünk. Ha csak este etetünk, mikor a méhtelegen minden esendes s a mézet, cukrot nem esepgetjük el, akkor a rablástól nem kell tartanunk.

Lehet-e vetni több éves vetőmagot?

Egy előfizetőnk kérdést intézett hozzánk, hogy tavalyról maradt és porzollal pácolt buza-vetőmagját — idén felhasználhatja-e? Levelében kérdezi, hogy a vetőmag csiraképesége vajjon nem gyengült-e meg? Előfizetőnket megkértük, hogy a magból küldjön be kevés mintát, hogy megvizsgáljuk. A beküldött mintát csiráztatási próbának vetettük alá. Megállapítottuk, hogy a mag csiraképesége teljesen kifogástalan. Szoba hőmérsékleten a mag csirázása 24 óra alatt megindult és 48 óra alatt a próba csiráztatásnak alávetett szemek 90 százaléka kicsirázott. Bizonyos tehát, hogy

a tavalyról megmaradt és porzollal kezelt vetőmagot idén minden aggodalom nélkül el lehet vetni, mert egyenletesen fog csirázni.

Miről állapítjuk meg téli almáink és körtéink szedési idejét? A korán szedett téli alma, ha kénytelenségből megsárgul s idővel, mindvégig izetlen, de legtöbb esetben zöld is marad. A korán szedett téli körte megfony nyad. A lehullott, fa alatt levő, többnyire férges s kényszererett gyümölcsök sárgulása nem lehet irányadó a szedés megkezdésére. Ennek idejét szedési próbákkal állapítjuk meg. Ha ugyanis a gyümölcsöt két ujjal megfogva negyedfordulattal oldalt csavarjuk és azután hirtelen felfelé

fordítjuk, úgy ha szedésre érett a gyümölcs, szára a termőcsákon lévő izületnél simán leválik. Mivel az egyes egyedek 3—4 heti időközben érnek be, a szedést is ennek megfelelőleg 3—4 szeri munkával végezzük el.

Új regény a Régi Kolozsvárról

Nagy Péter: A főtéri nagy ház című érdekes meseszövesű regény-ujdonsága a halkszavú muzsikáló óra finomságával idéz egy darab életet a város multjából. — Előreláthatólag a könyv sikere meg fogja közelíteni szerző Ö kedves Kolozsvár című könyvének óriási sikerét annál is inkább, mert a könyv árt a kiadó nagyon mérsékeltén csak 60 leuban szabta meg. Kapható minden könyvkereskedésben és a kiadó **MINERVÁNÁL** Cluj-Kolozsvár, Str. Regina Maria (volt Deák Ferenc-u.) 1 sz.

A jelek szerint most már eső-
 bb napokra van kilátásunk. A
 vetőmagját rézgáliccal pácoló
 gazda teljes joggal eshetik gondol-
 ni, hogy abban a tekintetben, hogy
 vajon lesz-e alkalma a gálicban
 teljesen esávázott vetőmagot tö-
 kéletesen kiszáritani, hogy az ren-
 desén elvethető legyen. Ugyanis a
 gálicos esávázás esetén feltétlenül
 szükséges az átnedvesedett vető-
 mag tökéletes kiszáritása. Hideg,
 nedves és rossz időben ez a munka
 azonban sohasem lehet kielégítő. A
 hűlőben ki nem száradt vetőmag
 a hosszabb ideig áll, nyirkossá,
 puhasá válik, ha pedig a tökélet-
 esen kiszáradt vetőmag a száraz
 talajba kerül, rendkívül sokat
 szenved a csiraképeség. Ezek a
 tények mind súlyos gondot okoz-
 nak a gazdának, melyeket csak
 így kerülhet el, ha gálic esávázás
 helyett Porzol pácolást alkalmaz.
 Porzorról ma már minden gazda
 tudja, hogy üszögmentességet, hol-
 tólként legkevesebb 15 kg. vető-
 magmegtakarítást és 1 mázsa ter-
 mésbőveletet biztosít és elvetéskor
 az egérkárok ellen is véd. Porzol
 nem száritgatni nem kell, mert
 az eső páci, ami után a vetőmag
 még mindig is eltartható, anélkül, hogy
 csiraképeségében legkevesebbet is
 csökkenne. Porzolosított vetőmag
 a talajba elvetve, semmit sem
 szenved, hanem türelmesen be-
 várja az érkező talajnedvességet.
 A repcetermelő gazdákat bi-
 zalmasan érdekelné, fogja, hogy a
 talajszáraz ugynevezett fekete ál-
 talánosság, mely 5-8 évi időközök-
 között szokott nagyobb arányokban
 előfordulni, az idén ismét megje-

Pácolószere a PORZOL legyen, Ha eredményt akar PORZOLT vegyen!

A PORZOL újabb leszállított árai:

1 kg.-os csomagban	Lei 78.-
5 " " " kg.-ként	" 76.-
20 dekás tasak	" 18.-

Követelje kereskedőjétől a PORZOLT!

A legközelebbi lerakat címét közli:

A KÉPVISELET:

AGROTECHNICA, CLUJ-KOLOZSVÁR
 CALEA REGELE FERDINAND 8.

A VEZÉRKÉPVISELET:

FREDERIC SPODHEIM & Co. S. A.
 BUCUREȘTI I. STR. SFT. CONSTANTIN 4.

lent és kártétele öszel éri el a te-
 tőfokot. Irsuk ezt a rendkívül ká-
 ros fekete hernyót a gyümölcsfák
 permetezésénél szélteben használt
 Arzola, arzénos permetezőszerrel.
 A permetezőoldatot a következő-
 kép készítjük el: 100 liter vízben
 600 gr. Arzola por, hozzá 300 gr.
 káliszappan. A tapasztalatok sze-
 rint védekezés híján sok száz hold
 repcevetés szokott a falánk kár-
 tevő pusztításainak áldozatul esni.

Jónak ígérkezik a kukorica termés!

A gazdák a folyó évi kukorica-
 termés sikere elé nagy aggodal-
 lommal tekintettek. A száraz,
 tavaszi időjárás miatt a kukori-
 ca vetések nagyon rosszul kel-
 tek és sok helyen június hónap
 folyamán másodszor kellett vetni
 a kukoricát. Emiatt a kukorica-

fejlődése nagyon megkésett. At-
 tól tartottak a gazdák, hogy, ha
 szeptember hónapban hidegre
 fordul az időjárás, a kukorica-
 termés nem fog beérni. Tekin-
 tettel arra, hogy szeptember hó-
 nap száraz, meleg volt, sőt éjjeli
 fagyok sem tettek kárt a kuko-
 ricában, az ez évi kukorica ter-
 més sikere biztosítva van. Áltá-
 lában egész Románia területén
 jónak ígérkezik a kukorica ter-
 mése. Azt remélik, hogy százezer
 vagon kukoricát lehet külföldre
 szállítani.

Piaci árak Nagyváradban.

Buza 420-425, rozs 300-310,
 árpa 220-230, zab 210-220, ku-
 korica 200-210, lóhere 3500-
 3600, búkköny 400 lej mázsán-
 ként.

A „Magyar Nép“-et
 terjeszteni
 magyar kötelesség!

minden magyar ember jegyezze jól meg,
 hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

MINERVA BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

tehát magyar kötelesség biztosítását ide átadni
 V A R O S I T A R T A S A G

Mulattató

A MI HAZUNK CSAK EGY...

*A mi házunk csak egy bogárhátú kis lak,
Utca felől rajta két muskállis ablak,
Vályogból a fala, zsuppos a teteje,
Szívünk melegével tele a belseje.*

*Nincs nálunk rabmadár kalitkába zárva,
Hogy a puszta csendet dallal fellármázza,
Minek az műhozzánk, semmi szükség arra,
Csak hitvesem ajka nyíljék kedvvel dalra.*

*Minek is fognám be erdők csalogányát,
Avagy a zöld mezők dalos pacsirtáját,
Vagy a turbékoló gerlét, vadgalambot,
Szébb ezek dalánál asszonyom a hangod...*

Takács Rezső.

Történetek.

A kályha története.

Sohasem fogadott szót. Apja, anyja hiába beszélt neki, nem teljesítette akarataikat. A lustaság Lackója nyakán ült s nem engedte, hogy dolgozzon. Földélig elüldögélt a kemence padkán, még fel sem öltözött.

Egyszer, úgy dél felé, mikor lustán lábát melengette, sóhajtást hall. Senki sem volt a szobában rajta kívül s azt hitte, csak képzelődik. De ismét hallja a sóhajtást s utána valaki beszélni kezd:

— Istenem, mennyire égek!

Félve teszi fel a kérdést a gyermek:

— Hát te ki vagy, aki sóhajtozol és égésről panaszkodsz?

Az előbbi hang feleli:

— Én a cserépkályha vagyok, ami mellett már órák óta melengeted lábaidat.

S erre megerednek szavai, elmondja a cserépkályha az ő szomorú történetét.

— Nem mindig voltam kályha, — kezdé — s nem mindig égett tűz bennem. Hatámon kacagó gyermekek futkostak, ruhám tavasszal szászemű volt; fölöttem madarak énekeltek. Gazdám két kis tehénkével jött hozzám, hátamat éles vassal meghasogatta. A barázdákba magot hintett és azokat sokfogu boronával betakargatta. De mikor eljött az aratás ideje, semmit sem kapott rajtam. Trágyát hordott a kopasz helyre, ekéjével újra sorokat húzott rajtam, de aratás után ismét üres kézzel távozott el. Még sokszor eljött hozzám, sokszor foglal-

kozott velem, de minden munkája kárba vesztett, rossz, terméketlen agyag voltam.

Egy reggel aztán borzasztó dolog történt. Kötényes ember jött hozzám, vállán nagy kapával. Sokszor belém vágott s kiszakasztott agyagcsévéreim közül. Vizzel teleítatott, százszor megtaposott, összetörve minden esontomat. Majd darabokra szaggatott, formába rakott, megszárasztott. Hej, még ezután következett el rettenetes sorsom! Kemencébe tett, izzóvörösre süített, minden csepp véremet kiégette. Később idehozta és azóta naponként tűz az eledelem és italom. Oh, ha még egyszer visszakülnének testvéreim közé a szabad mezőre s felveletem ismét szászinü tavaszi ruhámat! Ha ismét gazdám ekéje hasogatna végig s hintene be arany színü búzával, aratáskor — tudom — nem menne vissza üres kézzel. Teremnék meghajló kalászokat, adnék gazdámat örvendeztető sulyos kékéket. De jaj, tűz a lelkem, pokol az életem!

S bánatában akkorát sóhajtott a kemence, hogy tele lett a kis házikó gomolygó füsttel.

Feszült figyelemmel hallgató végig a gyermek a cserépkályha történetét. Fejét szomorúan lehajtottotta, könnyei megeredtek.

— Istenem, gondolá, én is ilyen terméketlen, rossz agyag vagyok? Kárbavesz szülőimnek minden fáradsága, amit reám fordítottak?

Hirtelen határoz:

— Nem akarok többé hiábavaló, tétlen lenni!

De tekintete rémültté válik. Az ablakon kintve, látja, hogy kötényes ember közeledik az ajtó felé. Menekülni akar, de már késő. Az ajtó nyílik és belép azon a kötényes ember. A gyermek szeme elborulnak, nem ismeri meg a belépőt, csak zokogva hozzászalad, ajka rátapad a kötényes ember kezére s könnyei folydogálnak reá.

— Nem, nem akarok tűzben égni! Dolgozni akarok! Ne törjék össze esontomat, ne égessék ki véremet! Jaj, tűz ég már bennem s ezután minden nap tűzben kell égnem!...

Száva elesuklik s erőtlenül esik össze a kemence. Édesapja — mert ő volt a kötényes ember — kívülről jött be nehéz munkájából — kérges kezével hűsíti gyermeke forró homlokát.

Hat hélig tartott a rettenetes forróház s a kemence tonos küzdés a kötényes emberrel. Ezalatt a kályha lábai megszáradtak, aca rózsái elhervadtak.

Mikor újra felkelt ágyából, boldogan nézett magára ruháskáját, ragyogó szemmel nézett az öröm miatt síró szüleire s elerőltenedett a kemence mondá:

— Edesapám, a kamence története megtanított arra, hogy a reám fordított munkát engedelmességgel fizessem meg.

Többé sohasem kellett reá panaszkodni. Jóságával gazdagon jutalmazta meg érte élő szüleit.

Verejtékcseppek drága kövekké válnak.

Olyan szegények voltak, hogy többször feküdtek le éhesen, mint jóllakva. Már a gyerekek is megszokták, hogy ne kérjenek kenyeret édesanyjuktól, mert olyan szomorúan néz reájuk, hogy elvirgini nem tudja kis szívük. Azért olyan szomorú a szíve, mert nincs egy darab kenyere s ismét éhesen marad hat kicsiny száj. Hogy ők, az apa és anyja, éhesek, azt már megszokták, hiszen oly ritkán lakhattak jól a ninestelenség miatt. Azért sohasem panaszkodtak. Drága kicsinyeiket látva, gyúlt erővel indultak munkára, hogy keresményükből kenyeret szerezzenek fiókáiknak. Sötét hajnalban keltek fel, késő éjjel feküdtek le.

Minden nap elment az apa fűrészével és fejszéjével egy távoli erdőbe, ott döntötte ki és hasogatta fel napszámba az óriás fákat. De abból a fákból neki semmi sem jutott, nem volt mivel hazatérni.

Elközeledett a tél. Egy szál fa nem volt e szegény család udvarán. A gyermekek nappal is ágyban maradtak négyen, mert csak kettőnek volt felruhája. Még korábban kelt az apa s még többet dolgozott.

Egy reggel különösen korán munkához látott távoli erdőben. Keze megdermedt a fejsze nyelén. Hóval dörzsölt bele egy kis melegséget. Kevés hómenés után ismét felemeli fejszéjét. Egészen közelebről sirást hall. Arra felé fordul és látja, hogy egy arasznyi kis ember ugrál fel s alá s közben kiáltja:

— Jaj, jaj, kicsoda szakítja ki a szakállamat? Gyorsan a kis manóhoz szalad. Hát csodák csodája, annak a csöppnyi embernek hét sing hosszú szakállá szorult be két, szorosan egymás mellett álló szörzs közé s mogyoró nagyságu izzadságcseppek csapogtak alá ráncos homlokáról, a nagy erőlködés miatt, hogy szakállát kihuzza. A szegény ember se fejszéjével hasító éket csinál s hosszas munkával annyira szétnyitja a fákat, hogy egy nagyobb erőlködéssel kihuzhatta a törpe féltett szakállát.

Mikor megszabadult, így szólt:

— No, te szegény ember, tudd meg, hogy én vagyok a pulyák királya. A jótett helyett jót várj.

Te segítettél rajtam, most én következem. Kívánj, amit akarsz, megadom neked, mert megmentetted az életemet.

— Oh, — feleli a szegény ember, — én semmit sem tettem, ami jutalmat érdemelne; mindenki megtette volna ezt az én helyemben.

De tovább erősködik a pulyakirály:

— Kérj bármit, megadom neked.

A szegény ember hazagondol; látja fázó és éhező kicsinyeit, munkában agyongyötört feleségét, Két könny facsarodik alá szeméből.

— Látom, könnyezel, bánatod van. Szólj, mert örömmre tudom azt fordítani, — bátorítja a törpe.

Ismét felel a favágó:

— Nem vágyom semmire, nem kívánok semmit. Csak fázó kicsinyeimre gondoltam, vajjon nem fagnak-e meg e dermesztő hidegben. Ha már oly jó szívvel vagy hozzám, elmondom neked, csak ruhát szeretnék gyermekeimnek.

Erre a törpe egy farakásra szökken, hogy szemébe nézhessen a szegény embernek. S szól:

— Az Ur küldött engem, hogy általam próbára tegyen tégedet. Szándékosan akasztottam be szakállamat, hogy megismerjem: van-e szívedben szeretet a szenvedők iránt, te pedig segítségemre sietél. Megigérem neked, hogy bármit kérsz, megadom. Tudni akartam: falánk vagy-e, mint a többi emberek és te magadra nem gondoltál, csak gyermekeidre. Szegényes ruhád aranyszívet takar. Kérésed megadom.

Erre eltűnt a kis törpe. Elgondolkozott a szegény ember. De nini, amint a földre esik tekintete, azon a helyen, ahol a törpe vesződött, nagy csillogást vesz észre a hóban. Nézi s ime, öt kis mogyoró nagyságu drágakő csillog, a drágakővé vált verejtékcseppek. Felveszi az öt követ s boldogan siet hazafelé. Szíve ujjong.

— Ne féljetek, én kicsinyeim, Isten csodát tett értetek!

Hazaérve, látja, hogy gyermekei egytől egyig meleg ruhába öltözve köszöntik édesapjukat, miközben vígan pattog a tűz a jó ételekkel telerakott kemencében. Sugárzó arccal beszél el a szegény aszszony, hogy egy különös idegen hozta ma ezt a sok jót, ami házukban van. A szegény ember is elmondá erdei történetét. S a boldog család áhitattal néz az ég felé s árad az ima:

— Uram, tőled száll alá és a tied minden jó adomány és tökéletes ajándék.

(Magyarulcse.)

Kiss János.

Apróságok. Almaté

Elkészült a világ legnagyobb hajója.

Két angol hajóstársaság közösen óriási utasszállító hajót építtetett. Mielőtt a hajó építéséhez hozzáfogtak volna, előbb hétezer mintát készítettek. A mintákat ki is próbálták a tengeren. Ezek a minták kicsinyített másai voltak az építendő nagy hajónak. A mintákon tett tapasztalatok alapján állapították aztán meg az építendő hajó végleges formáját. El lehet képzelni, hogy milyen óriási összegbe került az új hajó; ha már az elkészítése előtt annyit áldoztak a mintákra. Az új hajó méreteiben minden eddigi óceánjáró hajót felülmúl. Két éve építik, méreteire jellemző, hogy a hajó alkatrészeit tízmillió helyen erősítették meg. A hajónak tízenkét emelete és kétezer ablaka van. Három kéménye egyenként 80 méter magas, a kémények átmérője 10 méter. A hajóba üzletek, színház és mozi nyerne elhelyezést. A hajó minden eddigi hajónál gyorsabb járatu lesz.

A hajó vízrebocsátása alkalmával a felavató beszédet az angol király tartotta. Beszédében hangsúlyozta, hogy a hajó építését azért határozták el, mert remélik, hogy a világ gazdasági helyzetében javulás fog beállani. Kifejtette az angol király, hogy a hajó közelebb fogja hozni Angliát a rokon Egyesült Államokhoz.

Villamos szemek őrzik az amerikai erdőket.

Egy északamerikai mérnök ügyes szerkezetet talált fel, amelyik önműködőleg jelzi a nagy kiterjedésű őserdőkben keletkező tüzet. A találmány lényege egy magas pontra helyezett, körbenforgó távcső. Mikor a távcső

Juhok, szarvasmarhák májméltelybetegségét biztosan gyógyítja: **EGGER-féle** » **MONIL** «
Olcsó, megbízható, egyszerű kezelés

körben forog, a távcső látómezőjében sorra megjelenik az erdő minden látható része. Amint a távcsőben elhelyezett érzékeny, ugynevezett fotóelektromos cellára erdei tűz képe esik, azonnal megszólal a vészjelző szerkezet és jelzi azt is, hogy a tűz milyen irányban van. A tűzörség gyorsan kivonulhat és megakadályozhatja nagyobb veszedelem keletkezését. Nagy kiterjedésű őserdőkkel borított területen természetesen annyi ilyen megfigyelő szemet kell felállítani, hogy az egész erdőterületet végig tudják pásztázni a gépi-szemek. Több megfigyelő állomás adatainak a felvételére egy központ szolgál, ahova az összes jelentések önműködőleg jutnak el.

Felfedezték a sárga-láz gyógyszerét.

A forró földön legveszedelmesebb betegsége a sárgaláz. Eddig nem volt a betegség ellen biztos gyógyszer. Az afrikai Tunishan levő Pasztör-intézet igazgatója, Nicolle tanár a párisi tudományos akadémia ülésén bejelentette, hogy felfedezte a sárgaláz gyógyszerét. A gyógyszer egyszerű alkalmazása egész életen át megvédi a szervezetet a sárgaláz-fertőzéstől.

Maradjon kettőnk titka...

II. Frigyes porosz királyhoz kérvényt nyújtott be egy meggazdagodott hadiszállító, hogy a király kitiüntetésképpen nevezze ki őt titkos tanácsossá. A király magához hívatta a kereskedőt, barátságosan elboszélgatott vele, majd így szólt:

— A kérését pedig elintéztém. Mai naptól kezdve titkos tanácsosom, de ez maradjon kettőnk titka!

Tanulj meg!

Hogyan csomagoljuk a gyümölcsöt? Gyümölcs eltartásra és csomagolásra ne használjunk szalmát, töreket, pelyvát, szénát, mert ezektől az anyagoktól a gyümölcs kellemetlen szagúvá lesz. Az említett anyagok helyett inkább fagyapótot, papirforgácsot vagy teljesen száraz fűrészport és tőzegkorpát használjunk. A téli almát jól bélelt ládában, egyenként papirosba csomagolva, fagymentes helyen jól eltarthatjuk. Meleg helyen az alma és körte megráncosodik, kiválthéppen, ha tulkorán szedjük le.

Hogyan tartjuk el az aszalványokat? Egy előfizetőnk panaszos levelet küldött szerkesztőségünkbe, hogy zöldség és gyümölcs aszalványai megpenészedtek. Minthogy a kérdés általános érdekű, a választ az alábbiakban adjuk meg: Az előírás szerint elkészített aszalványt néhány napig szellős, tiszta helyen kiterítve kell tartani, mert különben hamar dohos, penészes lesz. Legyek és rovarok ellen tüllel fedjük be. Hat-nyolc nap múlva vászon zsákokba töltjük és szellős kamrában felfüggesztjük. — Így hosszasan eláll és az egerek sem bántják.

Főzésnél aszalt zöldségből egy személyre 20—25 grammot számítnunk. Használat előtt kulvizben jól megmossuk és éjjelre langyos vízbe áztatjuk. Másnap ugyanazon vízben főzzük puhára, amelyben ázott, hogy táptartalma el ne vesszen.

TANÁCSADÓ

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorúlnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetnünk kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljék 20 lejt, (orvosi tanácsokért 30 lejt), könnyebbség okáért bélyegben, mert ennek költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csakis azon levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van.

Sz. P. A konverziós kedvezményt csak azok vehetik igénybe, akiknek mezőgazdasági, vagy városi ingatlanulajdonuk van. Tehát amennyiben Ön ilyen tulajdonnal nem rendelkezik, úgy a védekezéső akár ügyvéddel, akár anélkül végzi azt, — kilátástalan.

F. J. Amint leveléből megállapítjuk Ön és adósa között 1932. július havában egy megállapodás jött létre, melynek eredménye az, hogy adósa elvesztette a konverziós kedvezményekhez való jogait, — tehát Ön ma jogosan követelheti a megállapodott 25.000 lejt.

A második kérdésre vonatkozóan értesítjük, hogy az 1932. és 1933-beli „építkezési munkáért” ma is jogosan követelheti konverzió mentesen, ha pedig Ön az „építési munkáért” alatt csupán a kézimunka díját érti, úgy az 1931-ből származó követeléseit is érvényesítheti, mert a törvény az ilyen követeléseket kiveszi a kedvezményezett követelések közül. Célszerűbbnek tartottuk, ha a választ lapunkban adjuk meg.

D. G. Amennyiben Ön földadót nem fizet, legjobb esetben is csak a városi adósok javára előírt kedvezményeket veheti igénybe.

A Banca Natională-nál leszámított váltókon szereplő adósok is igénybevehetik a konverziós kedvezményeket, amennyiben a feltételeknek megfelelnek.

T. R. Ha méhek között költés

rothadás pusztított, az eljárás mindenben helyes volt. Kártérítésre nem tarthat semmiféle igényt. Amennyiben be tudja bizonyítani, hogy betegen vásárolta meg a méheket, az eladó anyagi kártérítéssel tartozik Önnek.

L. M. A szemzések akkor vannak megfogva, ha néhány hét múlva a szem mellett levő levélnyél magától lehull. Ha a szemzés nem sikerült, a szem mellett levő levélnyél elszárad, de nem hull le magától, mert nem kezdődik az elvállás helyén pararéteg.

K. L. Kérdezi, hogy miért repülnek a libák főképpen ősszel tavasszal? Levelében annak a gondolatának ad kifejezést, hogy a libák repülési vágya, valószínűleg testsúlyukkal áll összefüggésben. Vagyis télen azért nem repülnek, mert bár könnyűek, de gyengék, nyáron pedig igen súlyosak. Gondolatmenete nem helyes. A libák azért repülnek ősszel, mert ősztönösen él bennük a vonulási vágy. A vadlibák ugyanis őszi felé északi tájakról melegebb vidékekre húzódnak és tavasszal repülnek megint vissza költeni, északi hazájukba. A legerősebben lép fel a vonulási ősztön a vadlibánál ősszel, házi libánál is ősszel mozdul meg a repülési vágy, mint a vadlibában.

G. Z. A meleg nyár miatt idén minden hamarabb ért meg. Nem lehet tehát gyümölcszedésnél, szüretnél betartani azokat a határnapokat, amelyeket a régiak szabtak meg. A szüretre nézve annyit mondhatunk, hogy ha szőlője nem romlik és a mennyiség esikkenése miatt kárpozlást talál a jobb minőségben, még várhat a szürettel. Általában idén husz százalék cukrot tartalmaznak a jó minőségű mustok. Ha még két hétig vár s szőlője esetleg kisebb fagyot is kap, a must cukortartalma bizonyára növekedni fog 4-5 százalékkal. Az ilyen mustból kitűnő peccenyebor lesz, csak kérdés, hogy megtérül-e Önnek árában a mennyiségi veszteség?

SZEKESZŐMÉNYEK

Hátrálékos előfizetőink felszólítását a kitöltött postautalványokkal tovább folytatjuk s az e heti lappéldányjokhoz mellékelte utalványokon Szeben, valamint a szilágymegyei hátrálékosok egyrészét szólítjuk fel. — Az utalvány két célt szolgál. Egyrészt tudomására hozzuk a hátrálékosoknak, hogy mennyivel tartoznak, tehát felszólítás is, másrészt pedig megkönnyítjük a pénz feladását, mert a postahivatalok kötelesek elfogadni a postavezérigazgatóság által engedélyezett utalványokat s azokat nem kell kiállítani.

Már október hónapban vagyunk s előfizetőink nagyrésze ilyenkor szokott intézkedni, hogy lapunkkal szemben fennálló kötelezettségeiket teljesítsék. Ősz folyamán történik a legtöbb befizetés, mert a gazdák terményeik egyrészét már értékesítették. A sok más kiadás mellett ne feledkezzenek meg a „Magyar Nép”-ről sem, amely minden héten bekopogtat hozzájuk, hogy a nagyvilág eseményeiről tájékoztassa a mindennapi kenyér küzdelmeiben fáradó olvasóinkat, valamint felvilágosítsa a gazdákat érdeklő s a többtermelést előmozdító haladásokról. Bizony nagyon nehéz nekünk is. Lapunkat előfizetőink pénzén tartjuk fenn s nagyon sok olyan hetünk volt, amikor csak a legnagyobb erőfeszítéssel lehetett a költségeket előteremteni. Tehát lapunkhoz ragaszkodó de bizonyos körülmények folytán a hátrálékaikat eddig nem fizető előfizetőinkhez fordulunk hogy ha kissé későn is, de rendezzék hátrálékaikat s ne szerepeljenek nálunk úgy, mint akik nehezen és pontatlanul fizetnek.

Ez annál inkább fontos, mert az 1935 évi könyvvaptárunk összedíltetését megkezdettük s jövő hó folyamán készen is lesz. A megjelenés időpontját közölni fogjuk olvasóinkkal. Előre hangsúlyozzuk, hogy naptárt csak azoknak küldhetünk, akik előfizetéseikkel ez év végéig rendben vannak. Természetes, hogy akik már rendezték vagy rövid idővel belül kifizetik hátrálékaikat,

A szerkesztőket felélt

GYALLAY DOMOKOS

Tizennégy év óta küzd a
„MAGYAR NÉP”

a magyar nép kisebbségi jogaiért.

Aki a

„MAGYAR NÉP”-et

támogatja és terjeszti, az a magyarság
 boldogulását segíti elő

azokat abban az előnyben részesítjük, hogy a naptárt részükre a megjelenés után, bizonyos sorrendben, de a legelső szállítmánnyal megküldjük. Aki tehát még hátrálékos, de a naptárhoz még ez év folyamán szeretne hozzájutni, küldje be azonnal hátrálékát s akkor mi azonnal előjegyezzük a naptárigénylők közé.

H. J. Siménfalva, T. M. Almásmálom, Z. S. Dicsőszentmárton, K. L. Hosszufalu, P. L. Firtosváralja, B. M. Oroszhegy, Zs. M. Torockószentgyörgy.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, hálánkat és köszönetünket. Bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

Özv. B. K.-né. A házi szövősékek ügyében sziveskedjenek a következő címre írni: Pálffy Károly - ref. lelkész Acatari-Akosfalva, jud. Mureş. A szövőséket nem ő, hanem Szalmári Samu nevű rendkívül ügyes fiatal ember állítja elő. A tiszteletes ur vállalta a levelezések lebonyolítását.

F. L. Nem vállalkozhatunk arra, hogy beküldött versét teljesen újjá írjuk. Különbösen is ha ezt megtennők, verse elveszítené eredetiségét. Viszont versét mai formájában nem tudjuk közölni. Tanuljon Arany Jánostól, Petőfitől, Tompától és a magyar nemzet más nagy költőitől.

**Economia cég sorsjegye a szerencse
 Azért minden ember siessen és vegye.**

L. I. Elbeszélésében nagyon sok idegenszót használ. Mondatai pedig rendkívül hosszúak, értelmük zavaros. Képzelt tehetsége nagyon jó s ha ki tudná csiszolni nyelvezetét, közölhető dologokat írta.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: R. M. Érkörtvélyes 450 (levele szerint könyvelve) V. Gy. Hosszufalu 155, Cs. S. Gyergyóholló 155, T. R. Karsfalva 155, J. L. Hadikfalva 150, V. A. Kézdimártonfalva 85, S. I. Kökös 155, G. Gy. Lupény 155, K. I. Borbátviz 155, A. G. Monora 155, Sz. I. Balavásúr 80, H. P. Krassófüzes 155, B. P. Mezőpanit 150, ifj. O. F. Harasztkerék 155, S. G. Erdőcsinád 155, L. I. Ludvég 155, P. A. Alsórákos 200, id. V. J. Kiskoles 155, K. I. Farkasaszó 155, Gy. J. Szilágyeseh 150, C. A. Noszoly 155, Sz. J. Valkány 150, M. L. és M. F. Szaniszló 150-150, Szilágyzóványról: B. J. M. 150, B. K. J. 150, Ö. I. 150, ifj. B. K. I.-né 200 lej.

Apróhirdetések

Vass Adolf szabadalmi ügyvivő Cluj-Kolozsvár, Str. Grigorescu 112.

NITS ISTVAN J. beszédeit, tanulmányait tartalmazó HANGSZÓRÓ című 160 oldalas könyve 40 lejért megrendelhető az aradi ref. lelkészi hivataltól. A jövedelem az ifjusági egyesületek.

Hanomag traktor eladó, esetleg hozzávaló ekével. — Cím: „Standard” képviselet Cluj-Kolozsvár, Str. Reg. Maria 26.

Dologszerető elvált 40 éves volt gazdasági tisztviselő olyan özvegy, vagy elvált asszony barátságát keresi, aki szorgalmát és tudását értékelni tudná. Cím a kiadóban.

Gazdasági gyakornokot, vagy ispánt keresek október 20-ra. Gróf Logothetti, Catina-Katona, jud. Cluj.

Egészséges bő gabonatermés

ARZOPOL szőraz-pácoló szer

használata nélkül elképzelhetetlen.

Többlettermés! Egészséges magvak! Mérsékelt ár!

Beszerzési forrásokról utbaigazítást ad a gyártó: Moskovits ipartelep R.-T. Oradea-Nagyvárad.